

DE TWEE GEÏLLUSTREERDE
BOEFJES.

W. L. & J. Brusse's Uitgevers-Maatschappij heeft den 13en druk van M. J. Brusse's Boefje in een aantrekkelijken vorm uitgegeven, met illustraties van den reeds goed bekenden, jongen kunstenaar, die zich de luxe permitteert H. Meijer te heeten. Misschien kwam ook bij anderen dan mij de verzoeking, deze nieuwe illustraties, nieuwe creaties in de beeldende kunst, van Boefje, zijn familie en zijn buurt, eens te vergelijken met die, misschien te weinig opgemerkte litho's, welke Dirk Nijland in 1906 voor de „prachtuitgave” maakte. Over het algemeen houd ik niet van prachtuitgaven. Een boek is er om te lezen, in de hand te nemen, en gemakkelijk mee te zitten; en die groote onbehouden dingen, die men plat op tafel moet leggen en er om heen wandelen ten einde de dwars

gedrukte platen te bekijken — ik heb er een broertje aan dood. Toch, wanneer een volijverig teekenaar groote litho's maakt als parafrasen van den tekst, heeft de uitgever geen keus, hij moet een groot kwarto machine maken, om die platen met een behoorlijke marge tot hun recht te doen komen.

Nu ik het werk van Nijland terug zie, blijkt het, wat het in mijn herinnering was,

meer nog respectabel dan genietbaar. Het had genietbaarder kunnen wezen, en dan minder concientieus, minder eerlijk, minder van een artiest. Nijland is er op uit getogen en heeft het hofje met het lugubere poortje, de kade en andere milieu's waar Boefje verkeert, geportretteerd, en ook Boefje zelf, zijn vader en zijn moeder. Toen hij ernstig-gevoelde, wat stugge litho's had gemaakt,

serieus en goed werk, gaf hij ze aan het boek. De wereld die het boek schetst (zoo voortreffelijk schetst!) was zijn object, niet het boek zelf. Een veel rijper kunstenaar met dezelfde toewijding had beide opgaven vervuld, had iets gegeven, dat herinnerde aan het glorieperk der boek-illustratie dat vervlogen is, een handiger kunstenaar met minder toewijding had krabbels gemaakt die men accepteren zou als een aangename versiering. Nijland dwingt ons, te zien wat hij gezien heeft, zoo goed als Brusse

BOEFJES' MOEDER, ILLUSTRATIE VAN DIRK NIJLAND.

het doet, en eenigszins los van hem. Sommige van zijn prenten zijn niet meer dan deugdelijke studies: het havengezicht, het stadsgezicht met de brug. Wat zwaar, wat zwart — technisch knap werk, maar te weinig subjectiefs. Van Gogh zonder het dramatische. De poort van het hofje is aanmerkelijk beter. Hier is iets werkelijk beklemmends, benauwends: dat daarachter menschen wonen, die daar doorheen moeten om in